

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Catechizarea tineretului din parohii.*)

I.

Poate nici când, ca 'n zilele noastre, nu s'au ivit în fața preotului dela sate atâtea îndatoriri pastorale, ca acum, în vremile aceste tulburi, când moralul public arată o decădintă îngrijitoare. Refacerea morală e reclamată nu numai de oamenii bisericii, cari își dau seamă în prima linie de acest dezastru, dar e reclamată și de spiritul public. După beția materialistă, care orbise deabinele lumea, cei buni încep să se desmetească. Se aud tot mai dese voci prin ziaristică, conferințe și adunări, că trebuie începută lupta pentru regenerarea morală a colectivității. După dibuiri în dreapta și în stânga, după un haos de păreri cu privire la sanarea răului, încep să pătrundă tot mai des vocile acelor puțini, cari dela început au recunoscut biserica, ca singura forță regeneratoare. Nu sunt însă rari nici părerile acelor, cari fac muștrări oamenilor bisericii, că nu se ridică la înălțimea cerințelor vremii.

Să fie oare biserica de vină la dănuirea decădintei morale a colectivității zilelor noastre? În cele următoare voi încerca să dau un răspuns.

Biserica noastră și-a înțeles chemarea sa în toate timpurile și și-a făcut datorința în toate împrejurările, dovadă ne e istoria. La toate cotiturile vieții noastre ca neam, biserica a oblit drumul, a nivelat terenul, a îndepărtat bolovanii și a curățit spinii din calea neamului nostru. Atunci însă ea era sprijinită sincer și desinteresat de toți fiii bisericii fără considerare de rang și treaptă socială. Nu tot acelaș lucru îl putem afirma despre cei de azi. Astăzi biserica e

bună pentru cei mai mulți puternici ai zilelor numai până își pot ajunge cu ajutorul ei scopurile lor personale. Nu voesc să insist asupra ranelor și durerilor de cari suferă trupul instituției noastre scumpe, biserica noastră străbună, rane și dureri, cauzate de chiar fiii săi. Aceasta nu cade în cadrul tezei puse în fruntea acestor rânduri, și relele acestea ne sunt cunoscute tuturor.

Biserica își va urma drumul său drept și va dovedi, că și boalele sociale, ce bântuie azi societatea, tot prin trântă se vor sana.

Trebuie să recunoaștem însă dela început, cumcă îndatoriri nouă se impun proților zilelor noastre, îndatoriri și sfortări, pe cari până acum nu le-am simțit. Nerânduiala, ce se poate vedea azi în manifestările indivizilor și colectivității, ne aduc aminte ca o admoniere de cuvintele Ap. Pavel către Tesaloniceni (II. Tesal. 3, 6—8): „a umbla azi fără rânduială, înseamnă a nu fi propovăduit și ascultat cuvântul lui Dumnezeu“.

Iată îndatorirea noastră de azi: Să propovăduim Cuvântul tot mai intenziv!

Dacă biserica noastră a putut merge până acum mai mult numai cu cultul, aceasta nu se mai poate în viitor. Vedem cu îngrijorare că peste muritorii zilelor noastre se înstăpânește cel mai desmătat cult al trupului, fără căutare la suflet și biserică, ba îl vedem acest cult cocoțat și ca principiu de guvernământ, dovadă nerespectarea principiului creștinesc a odihnei în Dumineci și sărbători, îngăduirea desfătărilor necreștinești (petreceri în post), acceptarea unor așezăminte străine, ba chiar contrare, credinței creștinești (arderea ca-

*) Studiu cetit în conferința preotească a tr. Lupșa, în parohia Sălciua-de-jos.

davrelor) etc. — toate sub scutul legislației. La toate acestea se mai adaugă și atacul diferitelor secte religioase, contra cărora trebuie înmunizată dreapta credință. Cum? Prin propovăduirea Cuvântului! Deci „în osteneală și muncă noaptea și ziua“ să ne îndeplinim datorințele pastorale, cum ne strigă apostolul neamurilor. Cei mai mulți preoți au și înțeles acest glas al vremii, înrolându-se cu însuflețire în frontul de luptă, alții așteaptă numai îndrumări mai precise, ca să se înșire și ei la îndoita muncă pastorală.

După părerea mea — fraților preoți — activitatea noastră pastorală ca învățători ai Cuvântului Dumnezeuesc, va trebui să înceapă de jos în sus, dacă voim să ne bucurăm de tot rezultatul. Cum va rodi sămănătura noastră — predica în biserică — dacă pământul n'a fost întâi ogorât, apoi iar întors, înfănat, bine lucrat, adică dacă individul încă în copilărie n'a fost introdus în cunoștințele elementare ale credinței creștine, catehizat? E un postulat pedagogic, pentru trăinicia cunoștințelor noastre, bogăția ideilor aperceptive. De ce vom încopcia în etatea maturității învățăturile ce voim să strecurăm în formă de predică în mintea și inima enoriașilor noștri, dacă ei în etatea copilăriei și juneteii n'au câștigat baza, aluatul cel bun, dospeala a tot ce e sfânt, adevărat și bun? Deci pentru rezultatul muncii noastre pastorale ca predicatori, e de mare însemnătate, la ce rezultat s'a putut ajunge prin învățământul religios în școală. Trebuie să mărturisim, cumcă sunt foarte multe plângeri întemeiate, cu privire la felul cum e îngrijit acest ram a învățământului în școală. Cauzele sunt multe. Vom aminti câteva: Lipsa de pricepere și zel a celor puși să împărtășească învățământul religios, apoi lipsa de cărți didactice, cari să satisfacă într'adevăr cerințele unui învățământ religios solid. S'ar putea spune multe despre aceste defecte, pe urma cărora suferă educația religioasă-morală a poporului nostru. Ne trebuie înainte de toate *catiheti bine pregătiți* și înzestrați cu însuflețire apostolică, apoi *cărți bune*, ca să putem îndrepta răul. Suferim însă de mari lipsuri și la una și la alta. O carte bună din religione poate fi numai aceia, în care găsim cel mai ales material, grupat

după toate cerințele didactice-psihologice. Cele mai multe manuale de religione ce le avem din timpuri mai vechi (mai nouă-nici nu apar), sunt o aglomerație de toată nuanța, lipsite de alcătuirea organică necesară. A-supra manualelor vom mai reveni.

Am afirmat mai sus, cumcă pentru a ajunge la rezultat ne trebuie catiheti bine pregătiți. Lumea laică, când vorbește de religione, pune toată vina nerezultatului în căruca preotului; — și cu drept cuvânt. Cine altul, dacă nu preotul, are îndatorirea și trebuie să aibă și însuflețirea, căldura, apoi cunoștința elementelor ce compun studiul religiei. Dacă în trecut sub era școlii confesionale, la noi ardelenii, am putut din mai multe motive încredința predarea acestui studiu învățătorului confesional, care era crescut în spiritul bisericii și sta sub autoritatea ei, nu mai putem avea aceeași încredere în învățătorul școlii de azi, de stat, care, durere e în multe cazuri chiar dușman scopurilor bisericii. Preoțimea noastră va trebui să-și ia pe toată linia însărcinarea catehizării tinerimei școlare, dacă nu va voi să-și piardă baza străduințelor sale de educatoare în spirit creștinesc. Dela acest adaus de muncă preoțimea noastră nu a voit nici când să se sustragă, dar a pretins dela stat să fie remunerată deosebit cum sunt remunerați și alți funcționari ai statului. La aceasta îi dă dreptul și salariul său foarte modest. Organele noastre superioare bisericesti au sprijinit acest postulat drept a preoților-catiheti, intervenind în reșchitate rânduri la forurile statului, ca, având în vedere sărăcia bisericii noastre, care și-a sleit puterile în lupta pentru susținerea așezămintelor sale naționale sub stăpânirile ungurești, și având în vedere importanța instrucțiunii religioase pentru binele obștesc al țării, să rebonifice cât de cât și munca preoților în școală. La început conducătorii statului păreau a se da înțelesului, căci cu ordinul Nr. 68193/1921 au statorit o mică remunerație preotului ce catehiza mai mult de patru ore pe săptămână. Nu mai mult decât după doi ani și acest ordin a fost scos din vigoare. La reșchitele intervenții nouă ale superiorității bisericesti, cu datul de 15 Oct. 1923, sub Nr. 107487 s'a dat din partea Ministerului Instrucțiunii publice următorul răs-

puns nervos: „La adresa I. P. S. Voastre Nr. 3821/1923 Vă facein cunoscut, că Ministerul nu are fonduri pentru plata preoților cari predau religia la școalele publice de stat din Ardeal; dacă preoții voiesc să predea gratuit învățământul religios, ca și preoții din vechiul regat, se aproabă“. În fața acestei soluții, chestiunea pare a fi închisă, dar eu cred că nu pentru totdeauna. Timpuri mai prielnice vor trebui s'o scoată din nou la suprafață. În urma celor de mai sus, Consiliul Eparhial sub Nr. 6365/1926 ordonează preoțimei să catiheze fără a aștepta remunerație spațială. Se ordonează trimiterea din partea fiecărui preot, la începutul și la finea fiecărui an școlar a unui raport cu relatarea ce s'a făcut în parohie în afacerea catehizării. Aceasta e situația actuală. Disciplina bisericească pretinde, să ne conformăm întocmai.

(Va urma).

Pr. Vasile Șpan

CREAȚIUNEA LUMII

— (Urmare).

10. Interpretarea popular-didactică.

Cea mai nouă formă de interpretare a Héxaameronului este cea popular-didactică. Aderenții ei caută pe cale exegetică să ajungă la o învoială între Biblie și știință, respective să prevină orice conflict între Biblie și știință, zicând: noi trebuie să facem distincție între adevărurile religioase cuprinse în tratatul mozaic despre creațiune și forma externă în care ni sunt expuse. Cele 6 zile și ordinea creațiunii încadrate în ramele unei săptămâni trebuie să privească ca un element de formă, folosit de autor pentru îmbrăcarea ideilor religioase ale primului capitol din geneză. Originea elementelor de formă din Hexaameron avem s'o căutăm, parte în concepția semitică străveche despre lume, parte în concepția mitologică despre lume. (Spre exemplu înfățișarea ceriului ca un cort, care poate fi deschis spre a lăsa să curgă apele de sus este luată din lumea ideilor anticității semite). La fel stă lucrul și cu cele 6 zile ale creațiunii, de cari vorbește Moise fără ca să intenționeze a spune, că lumea ar fi fost creată de D-zeu în 6×24 h.

[Explicarea popular-didactică a tratatului biblic despre creațiune, a fost utilizată în special de:

K. Holzhey, „Schöpfung, Bibel und Inspiration“ 1902; Vinz. Zapletal „Der Schöpfungsbericht der Genesis“ 1902; Peters „Glauben und Wissen im ersten Biblischen Schöpfungsbericht“ 1907; Joh. Theis „Der erste biblische Schöpfungsbericht als Heptaëmeron“; L. Janssens „Summa Theologica ad modum Commentarii in Aquinatis Summam“.

E bine, pentru cunoașterea acestei teorii, care azi se bucură de multă trecere, să cunoaștem aprecierile câtorva din aderenții ei.

Zapletal ne spune: Pentruca adevărurile religioase, cuprinse în tratatul biblic despre creațiune, să fie înțelese de contemporani, autorul a trebuit să se folosească de expresiunile vremii sale. Tot din acest motiv a trebuit să așeze într'o ordine singurile acte ale creațiunii.

Forma expunerii populare, autorul a legat-o de două categorii de concepții dominante în epoca sa: de concepțiile științei naturale și de cele mitologice. De primele a trebuit să țină cont, căci altcum expunerea sa ar fi rămas neînțeleasă pentru cititori, iar de ultimele fiindcă trebuiau combătute.

În sensul părerii lui Zapletal se poate spune pe scurt: Moise îmbracă ideile revelate, privitoare la creațiunea lumii, într'o formă populară. Vorbește despre 6 acte ale creațiunii, fiindcă voește să prefigureze prin ele săptămâna obicinuită, să condiționeze de ceva observarea repausului Sabatic.

Peters ne înfățișează problema în legătură cu învățătura despre inspirație și lipsa de erori a sf. Scripturi: El observă că aptitudinile naturale ale scriitorului sfânt, prin acțiunea inspirației ar fi fost îngrădite de scopul sfințitor al Bibliei. Acest scop însă nu pretinde ocolirea (eliminarea) formelor aparținătoare științelor naturale, ci numai evitarea afirmațiilor greșite. Lipsa de erori a sf. Scripturi este asigurată, când autorii sfinți se feresc numai a nu da expresie unor afirmații greșite. De aci provine, că o bună parte a Bibliei este compusă din cărți poetice, cu toate că arta poetică este contrară expunerii științifice, (mai lesne de înțeles), folosindu-se în expuneri de tablourile poetice. În consecință suntem îndreptățiți, cu toate că întreaga Biblie este inspirată, să facem distincție între adevărurile religioase fundamentale, pe cari ni le înfățișează și haina în care sunt îmbrăcate aceste adevăruri. Primele au pentru noi și credința noastră o valoare absolută, ultima are numai o valoare relativă, astfel că în cazul când știința ajunge să stabilească că una din cunoștințele autorului biblic folosite pentru îmbrăcarea adevărului religios, este incorectă, sau direct falsă, și exegeza trebuie să scoată în relief faptul că autorul biblic n'a susținut-o ca pe un adevăr imutabil, ci numai ca pe o părere a timpului său.

În ceea-ce privește Hexaameronul, zilele amintite de autor sunt zile obicinuite, însă sunt folosite numai pentru îmbrăcarea adevărului creațiunii. În nici un caz, săptămâna folosită de autor ca schemă a povestirii sale despre originea lumii, nu trebuie să privească în sensul, că D-zeu într'adevăr ar fi creat lumea în 6 zile de câte 24 h, iar în ziua a 7-a s'ar fi odihnit.

Joh. Theis crede că în ambele tratate despre creațiune, autorul este conștios că ordinea și expunerea actului creațiunii nu este istorică, ci are un scop didactic, adică acela de a pune valoarea Sabatului într'o altă lumină. Expunerea ar fi un Antropomorfism.

Dacă în Exod 20, 11 și 31, 17, porunca privitoare la ținerea Sabatului o motivează prin faptul, că D-zeu a creat lumea în 6 zile, iar a 7-a s'a odihnit, nu înseamnă că autorul se provoacă la forma reală a creațiunii lumii, ci numai la forma îndeobște cunoscută prin care este înfățișată creațiunea. Tabloul are scopul de a învăța, ceea-ce autorul însuși a intenționat. La fel ap. Pavel, în Hebr 7, înfățișează pe Melchisedec, ca prototip al vecinului arhiereu, fiindcă este înfățișat în Biblie ca fiind lipsit de înaintași, deci are aparență vecinicieii.

L. Janssens distinge în tratatul mozaic despre creațiune un triplu element: 1. Elementul revelației; 2. cel al științelor omenesci; cel al artei.

1. Elementul revelației se restrânge asupra următoarelor puncte principale: a) D-zeu este atotputernicul creator și atotînțeleptul orânduitor al universului; b) D-zeu a creat totul singur, fără ajutorul altor spirite; c) Toate operele lui D-zeu sunt bune, fiindcă corăspund ideilor și orânduirii Lui; d) Și corpurile cerești au fost create ca să servească oamenilor pentru măsurarea timpului; e) Creațiunea urmează o linie ascendentă, începând cu elementele lipsite de formă până la om; f) Omul se bucură de o altă demnitate, decât celelalte creaturi, fiindcă este făcut după chipul lui D-zeu, și este regele lumii; g) Timpul în care D-zeu a terminat opera creațiunii lumii, este un prototip al zilelor în cari omul trebuie să lucreze, în timp ce după exemplul creatorului său, în ziua a 7-a trebuie să se odihnească, s'o consacre închinării lui D-zeu.

2. Elementul științelor omenesci constă din acele noțiuni, pe cari le avea anticitatea despre obiectele astronomiei, geologiei și zoologiei. Spre exemplu: a) Despre natura și sediul luminii, independente de luminători (de soare și stele); b) Despre firmament; c) Despre natura stelelor, cari sunt închipuite ca fiind fixate pe cer.

Despre toate acestea autorul biblic putea vorbi numai în conformitate cu situația științelor naturale, fără ca totuși să strice ceva inspirației textului.

3. Elementul artistic constă din aranjarea materialului, și îmbrăcarea lui în tablouri. a) Nu poate fi negat, că cele mai multe icoane din tratatul mozaic, sunt făcute de însuși autorul, sunt un produs propriu al lui, (spre exemplu tabloul în care D-zeu este înfățișat într'o formă antropomorfică, vorbind și lucrând, ca și un om; b) În cea mai mare parte ordinea tratatului este a se atribui stilului, căci nu se accentuează acea ordine prin care opera s'ar manifesta ca o înaintare ascendentă dela imperfecțiune spre perfecțiune, căci acest lucru rezidă în însăși opera, ci acea ordine care constituie un tip al săptămânii. Această tendință poate fi ajunsă de autor numai prin înfățișarea presupuselor zile, ca zile naturale.

(Va urma).

Muntean

CUVINTE CĂTRE PREOȚI

I. Despre preoție.

„Așa să lumineze lumina Voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele Voastre cele bune, să premărească pe Tatul Vostru din Ceriuri“.
Matei 5, 16.

Cu mii de ani înainte de a se fi întrupat Fiul lui D-zeu spre a da conținut desăvârșit vieții fiilor oamenilor, preoția exista ca una dintre cele mai importante chemări sociale. Oamenii au crezut totdeauna și preoții aveau rostul de a ținea vie, activă această flacăra a credinței, cel mai important motor al progresului omenesc.

Un popor credincios este un popor viteaz, eroic, gata și capabil să îndeplinească în lume rostul, care i-l'a hărăzit prevedința divină. Un popor credincios este o oștire, care asediază cu șanză de cucerire împărăția lui Dumnezeu și este o echipă de lucrători, orânduită să facă drepte cărările celui Prea Înalt. În sânul unui astfel de popor preoții sunt căpitani și șefi de echipă.

Fie că i-a preamărit, i-a venerat, i-a ascultat și i-a urmat, — fie că i-a disprețuit și i-a osândit, oamenii au dat totdeauna importanța cuvenită tagmei preoțești. Și felul de apreciere a unui popor despre preoții lui este — aproape totdeauna — un criteriu singur asupra stării sufletești a acelu popor, asupra calității forțelor morale de cari dispune la un moment dat, spre a putea duce la îndeplinire scopurile ce și le-a propus.

Preoții sunt „lumina lumii și sarea pământului“. Este cea mai deplină și cea mai adevărată caracterizare a rosturilor preoțești în sânul omenimei. Adeseori s'a stins această lumină; atunci poporul orbica întuneric; și de câte ori s'a imputit sarea pământului, în mulțime s'au ivit semnele descompunerii și din întuneric pâdea umbra morții.

Chemați să fim pe pământ reprezentanții și întruparea ideii divine — binele și adevărul — preoții purtăm osânda și gloria neamului din care facem parte. Poetul redeșteptării noastre naționale ne vrea să ne vadă „cu crucea în frunte“ — dar adevăratul nostru rost este de a fi respirați în marea mulțime anonimă; la locul

lui fiecare o făclie aprinsă, la lumina căreia oamenii să poată vedea calea. Nu noi croim aceasta cale; fiii omenești sunt deobligați să porceadă pe calea dată, pe calea destinată lor de stăpânul ceresc mai înainte de întemeierea lumii. Rostul nostru este numai să luminăm acest drum dat.

Și acesta vrea să fie rostul acestei noi rubrici din „Renașterea“: să întărească în sufletele slujbașilor altarului dragostea pentru chemarea atât de frumoasă și atât de importantă a preotului. Cei cari am îndrăznit să deschidem aceasta rubrică ne dăm seamă de greutatea lucrului la care ne-am angajat. Dacă îndrăznim, totuși, să atacăm aceasta problemă a cuceririi în întregime a sufletelor preoțești pentru slujba cea adevărată, — o facem convinși de utilitatea acestui lucru, nădăjduind să-l ducem la bun sfârșit cu ajutorul Aceluia, care a zis: „îndrăzniți, eu am biruit lumea“.

Preotul nu e altceva, decât reprezentantul lui Isus Hristos pe pământ. De aceea vom căuta să ne ocupăm de chemarea preotului și de felul cum poate fi îndeplinită această chemare, la lumina vie a învățăturilor dumnezeiești depuse în Sf. Scripturi, utilizând și modestele noastre experiențe pastorale. Ori ce ajutor, ori ce sfat, ce ni se va îmbia, va fi primit cu bucurie și cu recunoștință.

Reminiscente tinerești ne spun, că majoritatea candidaților vin la preoție constrânși de împrejurări sociale, de interese familiare, ori de voința neînduplecată a părinților. În sufletele tinerești există deci un fel de oroare față de această carieră. Nu e nici o mirare. Chemarea preoțească, dacă nu ai birocratizat-o, nu ai redus-o la rostul de simplu mijloc de existență, este carieră de jertfă, carieră de abnegațiune. Și dacă însuși Mântuitorul a simțit în grădina Gheșimaniei necesitatea de a-și pleca genunchii și a se ruga între lacrimi de sânge Stăpânului ceresc spre a-l scuti de paharul suferințelor, — atunci de ce ne-am mira de oroarea unui tinăr în pragul seminarului?

Foarte mulți dintre preoți am simțit aceasta oroare. Dar cu timpul ne-am obișnuit să vedem în împrejurările sociale ori interesele familiare, ori voința părinților cari ne-au constrâns să luăm pe umerii

noștri jugul lui Hristos, — voința prea înaltă, mâna cârmuitoare de destinuri a Stăpânului ceresc, a Aceluia, care a făcut din pescarii de pe lacul Ghenezareth vânători de oameni.

Și ne-am supus, — după pilda Lui.

În legătură cu alegerea elementelor destinate carierii preoțești se observă acum un simptom caracteristic. Cu 20 ani înainte majoritatea candidaților erau fii de preoți, azi numărul acestora s'a redus în mod simțitor. Ceiace înseamnă, că preoții vechi au apreciat altfel chemarea lor, decât cei de azi. Criza morală, de care suferă neamul românesc la aceasta răspântie a istoriei, creată prin întregirea într'un Stat și care criză se manifestează și în felul de apreciere a poporului despre preoți, se resimte și în sufletele acestor din urmă. Nu sunt îndestuliți cu situația lor. Aceasta neîndestulare se manifestează mai ales pe teren material, ca și cum în împărăția lui Dumnezeu aceasta ar fi lucrul de căpetenie. Eu refuz să cred în acest materialism cras a fraților mei preoți; criza, care bântuie în sânul preoților nu e în rândul întâi și hotărâtor de ordin material, ci e de ordin sufletec. Și anume: Și-au pierdut clarviziunea. Nu știu sigur, care este rostul lor și în ce măsură acest rost poate fi îndeplinit? Ei „flămânez și însetează“ după stima și venerațiunea de altă dată a poporenilor față de păstoriile lor sufletești. Hotărât, aceasta stimă a scăzut întâi între credincioșii intelectuali, apoi mai ales în anii din urmă, într'o măsură tot mai mare și între credincioșii dela țară. Acest fel nefavorabil de a aprecia clerul este un simptom sigur al crizei morale în care ne zbatem.

Ea a fost provocată de răspântia istorică creiată prin unire.

În anul Domnului 1918 s'a realizat cea mai mare faptă morală a veacurilor din urmă: unitatea noastră națională. Sute de ani, poporul românesc a mers cu pași siguri spre aceasta țintă, iar drumul lui a fost luminat de preoții numiți de Isus „lumina lumii“. Dar acum se pare, că popor și păstor stau buimăciți, neștiind încătrău să o apuce. Știm, că ținta noastră finală este Dumnezeu, dar ochiul sărmanului muritor refuză să vadă până la capătul drumului

vecinicii ori cât de puternică ar fi lumina ce luminează acest drum.

Dar până când Dumnezeu își va trimite oamenii lui mari, numiți providențiali, ori în lipsa acestora instinctul de viață a neamului va găsi în mod sigur adevărata direcțiune ce trebuie să urmăim, preoții vom trebui să purtăm — întocmai ca și Hristos — osânda aceloră, pentru răscumpărarea cărora am fost rânduiți.

Între astfel de împrejurări chemarea preotului e și mai dificilă și mai importantă. Că deși nu cunoaștem proxima etapă istorică spre care mergem, poporul românesc nu trebuie să se dedea unei leneviri păcătoase. Ca orice timp de criză, timpul acesta va trebui să fie destinat rugăciunii, reculegerii. „Așa să lumineze deci lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru din ceriuri“.

Rostul preotului din timpurile actuale este acela de a contribui, cu răspândirea cuvântului lui D-zeu și prin viața lui conformă acestui cuvânt, la refacerea, la consolidarea morală a neamului.

Pentru rostul acesta ne-a ates pe noi Isus din Lume. Să rămânem deci întru dragostea Lui. Bucuriile trainice, adevărate rezultă din dragoste și „mai mare dragoste decât aceasta nimenea nu are, ca cineva să-și pună sufletul pentru tovarășii săi“.

Suntem menși să asigurăm mântuirea — vecinică și vremelnică — a poporului lăsat de D-zeu sub păstoria noastră. Aceasta chemare pretinde jertfă și eforturi. Dar viitorul acestui neam mai ascunde minuni asemănătoare cu cea din anul 1918.

Ele vor trebui să fie rezultatul și răsplata ostenelelor noastre.

Pr. I. Goron

* CRONICA *

Incheierea anului școlar la Academia noastră teologică se va face cu deosebită solemnitate Duminecă, în 23 Iunie, c., după terminarea serviciului divin la biserică.

Situația dela Dej. Dint'o corespondență mai lungă sosită dela Dej, pe care din cauza sosirii târziu n'o putem publica,

desprindem următoarele: „O lămurire pentru cei-ce vor să știe realitatea și nu vreau să dea crezare știrilor tendențioase și zărelor rău informate: Numărul celor nemulțumiți nu este 600, ci abia 3 inși. Trecearea însă nu și-au anunțat-o nici unul și nici nu o vor anunța.“

O donație pentru combaterea sectelor, a făcut preotul Ilie Moise, de curând înapoiat din America, în sumă de 10.000 Lei, destinată „Asociației preoților din Arad“ pentru mărirea fondului destinat combaterii sectelor religioase.

Reduceri pe c. f. r. pentru stațiunile balneare și climaterice. Consiliul de administrație c. f. r. a acordat următoarele reduceri, în timpul verii, pentru stațiunile balneare și climaterice: 50 la sută la toate clasele pe o rază de 50 km.; 25 la sută la toate clasele, dus și întors, la ori-ce stațiune din țară și pe ori-ce distanță; 50 la sută la trenurile de plăcere, ce se vor înființa, pentru Brașov și Constanța și stațiile intermediare. Aceste reduceri sunt valabile în zilele de Sâmbătă și Duminecă la ducere și Duminecă și Luni la înapoere, precum și în ajunul sărbătorilor, ce se vor fixa ulterior. Pentru călătorii ce stau cel puțin 15 zile în stațiunile balneare și climaterice, indiferent de distanța metrică, se aprobă o reducere de 50 la sută, pe baza biletului de ducere și a dovezii din partea administrației băilor, că bolnavul a stat cel puțin 15 zile în localitate.

* PARTEA OFICIALĂ *

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ
Nr. 3850—1929.

A V I Z

Atragem atențiunea tuturor oficiilor parohiale din eparhia noastră, asupra ordinului nostru circular Nr. 7687 dela 22 Nov. 1927 și a articolului 24 din statutul pentru organizarea bisericii, conform cărora cererile pentru ori-ce ajutor de stat pentru materiale, sunt a se înainta cel mult până la 1 Iulie a fiecărui an Consiliului Eparhial, pentru a se putea mijloci înscrierea acestor ajutoare în bugetul statului pe anul următor.

Cluj, la 10 Iunie 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 417—1929.

1—3 Nr. 379—1929.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a, *Gârda-de-jos*, în protopopiatul Câmpeni, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform cvalificațiunii.
2. Stole corespunzătoare vremilor de azi.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruate conform regulamentului pentru parohii și însoțite de toate actele și documentele de cvalificațiune, certificat de serviciu, precum și certificate de încuviințare dela Ven. Consiliu Eparhial, subsemnatului oficiu protopresbiteral în Câmpeni și având prealabila încuviințare dela acesta, se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Gârda-de-jos, 11 Iunie 1929.

Oficiul protopresbiteral ort.-rom. în conțelegere cu consiliul parohial.

Sorin I. Furdui, protopop.

Nr. 295/1929.

1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a, *Chincis*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.
3. Sesiune parohială 26 jugăr. pământ productiv.
4. Uña zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile, însoțite de documentele prescrise și cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 5 Iunie 1929.

În înțelegere cu consiliul parohial.

Romul Popa, protopop.

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III., *Bucium-Muntari*, protopopiatul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea salariului dela Stat, conform coalei B).

2. Stola uzitată.

3. Casă parohială.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Abrud, la 16 Iunie 1929.

În conțelegere cu consiliul parohial.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 300—1929.

2—3

CONCURS

Pe baza decisiunii Consiliului eparhial Nr. 1137/1929, se publică concurs nou cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Renașterea“, pentru întregirea *parohiei a II-a de clasa primă (I.) din Târgu-Mureș*, pe lângă venitele următoare:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială primită prin reforma agrară, 32 jug. (24 arător și 8 jug. cositor) în hotarul comunei Cotuș, depărtare de 10 km. dela Tg.-Mureș.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Relut de cuartir 12.000 (douăsprezece mii) Lei anual.

Alesul va fi îndatorat: *a)* a îndeplini toate funcțiunile în și afară de biserică săptămânal în mod alternativ cu primul paroh-protopop, pe care este obligat a-l suplini ori de câte ori va fi trebuință; *b)* a catehiza elevii dela toate școalele primare, dela școala de arte și meserii și pe ucenicii de meserii; *c)* a îndeplini serviciile pastorale la penitenciarul și la spitalele de Stat.

Concurenții la acest post își vor înainta

cererile instruate cu toate documentele, conform regulamentului pentru parohii, subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încunoștințare a acestuia, se vor putea prezenta și în parohie spre a cuvânta, a sluji sf. liturgie și a face cunoștință cu credincioșii.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Târgu-Mureș, la 14 Maiu 1929.

Oficiul protop. în conțetegere cu Consil. parohial.

Stefan Rusu, protopop.

Nr. 3669/1929. „A p r o b a t“.

Cluj, la 11 Iunie 1929. Consiliul Eparhial.

Nr. 101—1929 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia cl. II. *Heria*, din protopopiatul Luduș, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:
Salar dela Stat.

Sesiune parohială 28 jug. pământ productiv.

Casă parohială și grădină.
Stola îndatinată.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile cu documentele prescrise oficiului nostru în termenul fixat, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 31 Maiu 1929.

În înțelegere cu consiliul parohial.

Romul Popa, protopop.

Nr. 676—1929. 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia cl. I. *Mănăstireni I.*, din protopopiat. Huedin, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu un supraedificat.
2. Sesiune parohială 32 jug.
3. Stola uzitată.
4. Întregirea salarului dela stat, conform coalei B.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta respective a celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Huedin, la 5 Iunie 1929.

Oficiul protopopesc ort. rom. în conțetegere cu consiliul parohial din Mănăstireni.

A. Muntean, protopop.

Nr. 203/1929. 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. I. *Miluan*, protopopiatul Unguraș, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, constătătoare din 2 camere, birou, culină, cămară, pivniță, supraedificate economice, grădină.

2. Sesiunea parohială, constătătoare din 38 jug. arabil și fânaș, 4 jug. pădure pentru combustibil.

3. Una zi de lucru dela fiecare familie, cca 160 familii.

4. Venitele stolare obicinuite în aceste părți.

5. Întregirea dela stat a salarului preoțesc.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la oficiul nostru, și cu prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Unguraș, 31 Maiu 1929.

În înțelegere cu consiliul parohial din Miluan.

Protopop I. Ghiurișan.